

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๒๕๖๗

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์
รับที่ 67/248/
วันที่ 20/11/67
เวลา 14.02 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

รับ
20/11/67

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงการบริหารจัดการและการกำกับดูแลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์
และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ.

เรียน ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๐๙๒๙
ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และร่างกฎกระทรวงในเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอร่างกฎกระทรวงการบริหารจัดการและการกำกับดูแล
ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควร
เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วนด้วย ทั้งนี้ จะนำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่
๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอลิสา มาพมงคล)

ผู้อำนวยการกองนิติธรรม ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๐๓ (เกรียงศักดิ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ร่าง
กฎกระทรวง
การบริหารจัดการและการกำกับดูแลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์
และสหกรณ์เครดิตยูเนียน
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๘๙/๒ (๔) (๕) (๗) (๑๐) และ (๑๓) และมาตรา ๑๐๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“สหกรณ์” หมายความว่า สหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“ชุมนุมสหกรณ์” หมายความว่า ชุมชุมสหกรณ์ออมทรัพย์และชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“สหกรณ์ขนาดใหญ่” หมายความว่า สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่มีขนาดสินทรัพย์ตั้งแต่ห้าพันล้านบาทขึ้นไป และชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์หรือชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสหกรณ์

“สหกรณ์สมาชิก” หมายความว่า สหกรณ์ซึ่งเป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์

“สหกรณ์อื่น” หมายความว่า สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ยกเว้นสหกรณ์สมาชิก

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์

“ผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาต” หมายความว่า บุคคลผู้มีใบรับรองวิทยฐานะจากสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทยหรือสมาคมนักประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์

“ลูกหนี้เงินกู้” หมายความว่า ลูกหนี้ที่เกิดจากสัญญาเงินกู้ รวมถึงลูกหนี้อื่นอันมีมูลหนี้ที่เกิดจากการให้เงินกู้ เช่น ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้เงินกู้ขาดสมาชิกภาพ ลูกหนี้เงินกู้ระหว่างดำเนินคดี ลูกหนี้เงินกู้ตามคำพิพากษา

“ลูกหนี้อื่น” หมายความว่า ลูกหนี้อันมีมูลหนี้ที่มีได้เกิดจากการดำเนินธุรกิจตามข้อบังคับของสหกรณ์ เช่น ลูกหนี้เงินยืมทวงถาม ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี ลูกหนี้ตัวแทนหักเงินส่ง

“งวดชำระหนี้” หมายความว่า งวดเดือนที่สมาชิกผ่อนชำระหนี้เป็นรายเดือน

“หนี้และภาระผูกพัน” หมายความว่า

(๑) จำนวนเงินที่เบิกจากวงเงินเบิกเกินบัญชีหรือเงินกู้ยืมอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

(๒) จำนวนเงินกู้เฉพาะส่วนที่ได้รับเงินกู้มาแล้วของสัญญาเงินกู้ที่ระบุนการจ่ายเงินกู้

หลายงวด

(๓) จำนวนเงินกู้ของทุกสัญญาที่ระบุนเงื่อนไขให้สหกรณ์รับเงินกู้เพียงงวดเดียว

หรือครั้งเดียว

(๔) จำนวนเงินที่ระบุนในตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการค้ำประกันการกู้ยืมหรือการค้ำประกันอื่น ซึ่งสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์เป็นผู้ออกและยังไม่ได้ชำระเงินตามที่ระบุนในตัวสัญญาใช้เงิน

(๕) จำนวนเงินที่รับฝากจากสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ แต่ไม่รวมถึงจำนวนเงินที่ชุมนุมสหกรณ์รับฝากจากสหกรณ์สมาชิก

(๖) จำนวนเงินที่รับฝากจากสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์และนิติบุคคลตามมาตรา ๔๖ (๕)

“ดอกเบี้ยเงินรับฝาก” หมายความว่า เงินหรือสิ่งอื่นที่อาจคำนวณได้เป็นเงิน ซึ่งผู้ฝากเงินได้รับตอบแทนเนื่องจากการฝากเงิน ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงผลตอบแทนเนื่องจากการฝากเงินตามหลักศาสนาอิสลาม

“การกันเงินสำรอง” หมายความว่า การกันเงินสำรองไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ ซึ่งถือเป็นบัญชีปรับมูลค่าที่ตั้งขึ้นเป็นรายการหักจากบัญชีลูกหนี้ในงบการเงิน เพื่อแสดงยอดคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิของลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บได้

“การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ” หมายความว่า การกันเงินสำรอง โดยการประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้เงินกู้ และลูกหนี้อื่นในส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ ซึ่งถือเป็นบัญชีปรับมูลค่าที่ตั้งขึ้นเป็นรายการหักจากบัญชีลูกหนี้เงินกู้ และลูกหนี้อื่นในงบการเงินเพื่อให้แสดงยอดคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิของลูกหนี้เงินกู้ และลูกหนี้อื่น

หมวด ๑

การให้กู้และการให้สินเชื่อ

ข้อ ๒ สหกรณ์จะให้เงินกู้แก่สมาชิกได้สามประเภทตามวัตถุประสงค์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เป็นการให้เงินกู้ในกรณีสมาชิกมีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน โดยกำหนดงวดชำระหนี้ได้ไม่เกินสิบแปดงวด *

(๒) เงินกู้สามัญ เป็นการให้เงินกู้แก่สมาชิกซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายหรือการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ต่าง ๆ โดยกำหนดงวดชำระหนี้ได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบงวด *

(๓) เงินกู้พิเศษ เป็นการให้เงินกู้แก่สมาชิกซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพหรือการเคหะหรือประโยชน์ในความมั่นคงหรือพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยกำหนดวงชำระหนี้ได้ไม่เกินสามร้อยหกสิบงวด

* การกำหนดวงชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ ให้มีระยะเวลาชำระหนี้แล้วเสร็จไม่เกินกว่าอายุเจ็ดสิบห้าปี เว้นแต่การกู้เงินนั้นเมื่อรวมทุกสัญญาแล้วมีจำนวนไม่เกินค่าหุ้นและเงินฝากที่ผู้กู้มีอยู่กับสหกรณ์

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีการทำสัญญาเงินกู้ใหม่สำหรับเงินกู้ประเภทเดียวกันหรือมีการรวมสัญญาจะต้องชำระหนี้ตามสัญญาเดิมมาแล้ว ดังต่อไปนี้

(๑) เงินกู้สามัญไม่น้อยกว่าหกงวด

(๒) เงินกู้พิเศษไม่น้อยกว่าสิบสองงวด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับในกรณีเป็นเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินและวงเงินกู้ของผู้กวยังไม่เกินร้อยละเจ็ดสิบห้าของวงเงินกู้ทั้งหมด

ข้อ ๔ การให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์ต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์อย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน

(๒) พฤติกรรมทางการเงินของผู้กู้

(๓) ความสามารถในการชำระหนี้ในแต่ละงวด กรณีผู้กู้ซึ่งมีรายได้เป็นรายเดือนจะต้องมีเงินเหลือสุทธิหลังจากหักชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบหรือไม่น้อยกว่า ๕,๕๐๐ บาท ตลอดอายุสัญญา

(๔) หลักประกันตามข้อ ๕

ข้อ ๕ การให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์ต้องจัดให้มีหลักประกันตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีเงินกู้สามัญ ให้ใช้สมาชิกสหกรณ์นั้น หรือหลักทรัพย์ หรือใช้สมาชิกสหกรณ์นั้นร่วมกับหลักทรัพย์ เป็นหลักประกันเงินกู้ ทั้งนี้ ห้ามมิให้นำเงินประกันชีวิต เงินฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือเงินอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันมาพิจารณาเป็นหลักประกัน

(๒) ในกรณีเงินกู้พิเศษ ให้ใช้สังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกันเงินกู้ โดยให้ใช้ราคาประเมินจากผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาตหรือราคาประเมินของทางราชการ

ข้อ ๖ การให้เงินกู้แก่สมาชิก ให้สหกรณ์พิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้ *

(๑) การให้กู้ยืมเงินที่รวมกันทุกสัญญาแล้วตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป สหกรณ์ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้สมาชิกผู้กู้ส่งข้อมูลเครดิตจากบริษัทข้อมูลเครดิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตเพื่อประกอบการพิจารณาให้เงินกู้

(๒) การให้กู้ยืมเงินที่รวมกันทุกสัญญาแล้วไม่ถึงสองล้านบาท สหกรณ์อาจกำหนดให้สมาชิกผู้กู้ส่งข้อมูลเครดิตจากบริษัทข้อมูลเครดิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต เพื่อประกอบการพิจารณาให้เงินกู้ก็ได้

ข้อ ๗ ชุมนุมสหกรณ์จะให้เงินกู้แก่สหกรณ์สมาชิกหรือสหกรณ์อื่นได้ โดยผู้ขอกู้ต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) มีความมั่นคงทางการเงินและมีความสามารถในการชำระหนี้

(๒) มีการบริหารจัดการที่ดีและได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ ในการให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ไม่เกินหกสิบงวด

ในการให้เงินกู้แก่สหกรณ์สมาชิก ให้ชุมนุมสหกรณ์กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบงวด

ข้อ ๙ ในกรณีที่สหกรณ์สมาชิกหรือสหกรณ์อื่นใช้หลักประกันเงินกู้ที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ใช้ราคาประเมินจากผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาตหรือราคาประเมินของทางราชการ

ข้อ ๑๐ สมาชิกของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ที่สมัครใจในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ต้องมีลักษณะหนึ่ง อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหนี้จำนวนมากเกินกว่าสมาชิกจะสามารถส่งชำระจากเงินได้รายเดือนตามปกติอันเกิดจากเหตุอันจำเป็นโดยสุจริต

(๒) มีการผัดนัดชำระหนี้

(๓) เป็นหนี้ที่ต้องรับภาระหนี้สินที่มีจำนวนมากจนไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามปกติในฐานะผู้ค้ำประกันหนี้รายอื่น

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ลูกหนี้เงินกู้มีปัญหาในการชำระหนี้ สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์อาจพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้เงินกู้โดยดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ลดดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับให้แก่ลูกหนี้เงินกู้ หรือ

(๒) ผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ เช่น สหกรณ์ยอมให้ขยายงวดชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ให้แก่ลูกหนี้เงินกู้ พักชำระหนี้ต้นเงินให้แก่ลูกหนี้

ข้อ ๑๒ หนี้ที่เกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ต้องมียอดชำระหนี้ไม่เกินสองร้อยสี่สิบงวด

ข้อ ๑๓ สหกรณ์ขนาดใหญ่ต้องสอบทานกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ รวมถึงความถูกต้องของการจัดชั้นลูกหนี้เงินกู้และการกันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบการควบคุมการบริหารความเสี่ยง โดยมีแนวทางอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระคืนของลูกหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนด การประเมินราคาหลักประกัน และการอนุมัติวงเงินสินเชื่อ ต้องเป็นไปตามระเบียบ ขั้นตอน และวิธีการที่สหกรณ์กำหนดไว้ โดยจะต้องมีเอกสารหลักฐานที่จำเป็นครบถ้วน

(๒) ความถูกต้องครบถ้วนของนิติกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามเงื่อนไขในการอนุมัติการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ เช่น การจัดทำสัญญากู้ยืมเงิน การจัดทำสัญญาค้ำประกัน การจดทะเบียนหลักประกัน

(๓) การเบิกใช้วงเงินเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน และกระบวนการติดตามการใช้เงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม โดยเฉพาะลูกหนี้ประเภทสหกรณ์

(๔) การทบทวนวงเงินเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และมีการคำนึงถึงความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

(๕) การจัดชั้นลูกหนี้เงินกู้และการกันเงินสำรองเป็นไปตามหมวด ๔ การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง

(๖) การดำเนินการกับลูกหนี้ที่มีปัญหาในการชำระหนี้ ให้ระบุสถานะหรือขั้นตอนที่สหกรณ์กำลังดำเนินการกับลูกหนี้ เช่น อยู่ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรืออยู่ระหว่างฟ้องร้องดำเนินคดี หรืออยู่ระหว่างบังคับหลักประกัน พร้อมทั้งรายละเอียดการดำเนินการพอสังเขป

(๗) การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ

ข้อ ๑๔ อัตราการสอบทานในรอบหนึ่งปีบัญชีของสหกรณ์ขนาดใหญ่ มีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ให้กู้ซึ่งเป็นสหกรณ์กำหนดให้สอบทาน

(ก) ลูกหนี้ซึ่งเป็นสมาชิก โดยมีปริมาณการสอบทานเงินให้กู้ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของยอดคงค้างของลูกหนี้ แต่ไม่เกินสองร้อยละ ทั้งนี้ การสอบทานดังกล่าวต้องครอบคลุมถึงลูกหนี้รายใหญ่หนึ่งร้อยละแรก และครอบคลุมถึงเงินให้กู้ทุกประเภท

(ข) ลูกหนี้ซึ่งเป็นสหกรณ์อื่น กำหนดให้สอบทานทุกราย

(๒) ผู้ให้กู้ซึ่งเป็นชุมนุมสหกรณ์ กำหนดให้สอบทานลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามข้อ ๓๒ ทุกราย และให้สอบทานลูกหนี้ที่จัดเป็นชั้นปกติและกล่าวถึงเป็นพิเศษ โดยมีปริมาณการสอบทานสินเชื่อต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบของยอดคงค้างของลูกหนี้ ทั้งนี้ การสอบทานดังกล่าวต้องครอบคลุมถึงลูกหนี้รายใหญ่สิบรายแรก และลูกหนี้รายใหม่ทุกรายที่อนุมัติย้อนหลังหนึ่งปีนับจากวันที่จัดทำแผนการสอบทานประจำปี

ข้อ ๑๕ สหกรณ์ขนาดใหญ่ต้องจัดให้มีผู้สอบทานที่เป็นอิสระแยกออกจากสายงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมด้านการให้กู้และการให้สินเชื่อ การพิจารณา

อนุมัติการทำธุรกรรมด้านการให้กู้และการให้สินเชื่อ และต้องไม่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมด้านการให้กู้และการให้สินเชื่อ การพิจารณาอนุมัติการทำธุรกรรมด้านการให้กู้และการให้สินเชื่อ หรือประเมินราคาหลักประกัน รวมถึงต้องกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้สอบทานไว้ให้ชัดเจน ทั้งนี้ อาจมอบหมายให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นผู้สอบทานก็ได้

ข้อ ๑๖ สหกรณ์ขนาดใหญ่ต้องจัดทำแผนงานการสอบทานประจำปี และเสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีทางบัญชี โดยให้จัดเก็บแผนงานดังกล่าวไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์นั้น เพื่อให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือผู้ที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายสามารถตรวจสอบได้

ข้อ ๑๗ สหกรณ์ขนาดใหญ่และชุมนุมสหกรณ์ต้องจัดทำรายงานกระบวนการสอบทานลูกหนี้ตามแบบรายงานที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ข้อ ๑๘ สหกรณ์ขนาดใหญ่ต้องจัดเก็บเอกสารและหลักฐานการสอบทานทุกประเภท รวมถึงเอกสารและหลักฐานการสอบทานกระบวนการปฏิบัติงานและแบบรายงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือผู้ที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายสามารถตรวจสอบได้ เอกสารและหลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เก็บรักษาไว้อย่างน้อยเป็นระยะเวลาห้าปี

หมวด ๒

การรับฝากเงิน การก่อหนี้ การสร้างภาระผูกพัน และการค้ำประกัน

ข้อ ๑๙ ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์กำหนด ดอกเบี้ยเงินรับฝากทุกประเภท ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินเพดานอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่คณะกรรมการนโยบายการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดบวกสาม *

ข้อ ๒๐ การเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับฝากเงิน ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์จัดให้ลูกค้าแสดงตนและตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ข้อ ๒๑ สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์สามารถกู้เงินจากผู้ให้กู้เงิน ดังต่อไปนี้
 (๑) สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์
 (๒) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามที่มิใช่กฎหมายจัดตั้ง
 (๓) กองทุนพัฒนาสหกรณ์

(๔) กองทุนอื่นและนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเงินตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนด

ข้อ ๒๒ ห้ามมิให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ออกหรือเสนอขายหลักทรัพย์ หรือประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ *

ข้อ ๒๓ ภายใต้บังคับของมาตรา ๔๗ การก่อหนี้และภาระผูกพันของสหกรณ์* และชุมนุมสหกรณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) สหกรณ์ออมทรัพย์จะก่อหนี้และภาระผูกพันได้ไม่เกินหนึ่งเท่าครึ่งของทุนเรือนหุ้น และทุนสำรองรวมกัน

(๒) ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ระดับภูมิภาคจะก่อหนี้และภาระผูกพันได้ไม่เกินสองเท่าของทุนเรือนหุ้นและทุนสำรองรวมกัน

(๓) ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ระดับประเทศจะก่อหนี้และภาระผูกพันได้ไม่เกินสามเท่าของทุนเรือนหุ้นและทุนสำรองรวมกัน

(๔) สหกรณ์เครดิตยูเนียนและชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะก่อหนี้และภาระผูกพันได้ไม่เกินห้าเท่าของทุนเรือนหุ้นและทุนสำรองรวมกัน

(๕) สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ไม่เกินสามปี หรือสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้จัดทำแผนปรับปรุงการดำเนินงานตามมาตรา ๑๖ (๔) ให้สามารถก่อหนี้และภาระผูกพันได้ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ

หมวด ๓

การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ข้อ ๒๔ สินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ต้องเป็นสินทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน ประกอบด้วย

(๑) เงินสด

(๒) เงินฝากธนาคารตามมาตรา ๖๒ (๒)

(๓) เงินฝากชุมนุมสหกรณ์หรือตัวสัญญาใช้เงินที่ออกโดยชุมนุมสหกรณ์ที่มีระยะเวลาคงเหลือก่อนวันถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินหนึ่งปี ทั้งนี้ ให้ถือเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ไม่เกินร้อยละแปดสิบของจำนวนที่ต้องดำรงสินทรัพย์

สำหรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้ถือเงินฝากชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้นเป็นสมาชิกเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ทั้งจำนวน

(๔) หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน

(๕) หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน เป็นผู้ค้ำประกันเฉพาะต้นเงินหรือต้นเงินรวมดอกเบี้ย

(๖) บัตรเงินฝากที่ออกโดยธนาคารที่มีระยะเวลาการฝากไม่เกินหนึ่งปี

(๗) ตัวแลกเงินหรือตัวสัญญาใช้เงินที่มีระยะเวลาคงเหลือก่อนวันถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินหนึ่งปีที่ธนาคารรับรอง สลากหลัง หรือรับอาวัล ทั้งนี้ โดยไม่มีข้อกำหนดจำกัดความรับผิดชอบของธนาคาร

(๘) ตัวสัญญาใช้เงิน บัตรเงินฝาก หรือใบรับฝากเงินที่ออกโดยบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ที่มีระยะเวลาคงเหลือก่อนวันถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินหนึ่งปี และได้รับการคุ้มครองจากสถาบันคุ้มครองเงินฝาก

(๙) หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ ตามรายชื่อที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หน่วยงานของรัฐ หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ *

(๑๐) หน่วยลงทุนของกองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์ในการลงทุนตามมาตรา ๖๒ ที่สามารถซื้อขายคืนหน่วยลงทุนได้ทุกวันทำการ

(๑๑) สินทรัพย์อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๒๕ สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๔ โดยแบ่งตามขนาดของสหกรณ์ ดังนี้

(๑) สหกรณ์ขนาดเล็กให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือนไม่น้อยกว่าร้อยละสอง ของยอดเงินรับฝากทุกประเภท

(๒) สหกรณ์ขนาดใหญ่ให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือนไม่น้อยกว่าร้อยละสาม ของยอดเงินรับฝากทุกประเภท

จำนวนสินทรัพย์สภาพคล่องที่ต้องดำรงตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณโดยนำส่วนเฉลี่ยรายเดือนของยอดสินทรัพย์สภาพคล่องในทุกสิ้นวัน หาดด้วยส่วนเฉลี่ยรายเดือนของยอดเงินรับฝากทุกประเภทในทุกสิ้นวัน ทั้งนี้ ให้นับวันหยุดทำการรวมเข้าคำนวณด้วย

ข้อ ๒๖ สินทรัพย์สภาพคล่องของชุมนุมสหกรณ์ต้องเป็นสินทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน ซึ่งประกอบด้วย

(๑) สินทรัพย์ตามข้อ ๒๔ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐)

(๒) สินทรัพย์อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๒๗ ชุมนุมสหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ เฉลี่ยรายเดือนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของยอดเงินรับฝากทุกประเภท

จำนวนสินทรัพย์สภาพคล่องที่ต้องดำรงตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณโดยนำส่วนเฉลี่ยรายเดือนของยอดสินทรัพย์สภาพคล่องในทุกสิ้นวัน หาดด้วยส่วนเฉลี่ยรายเดือนของยอดเงินรับฝากทุกประเภทในทุกสิ้นวัน ทั้งนี้ ให้นับวันหยุดทำการรวมเข้าคำนวณด้วย

หมวด ๔

การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง

ข้อ ๒๘ ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์จัดชั้นสินทรัพย์เฉพาะรายการลูกหนี้เงินกู้

ข้อ ๒๙ ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์จัดชั้นลูกหนี้เงินกู้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ลูกหนี้จัดชั้นปกติ
- (๒) ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ
- (๓) ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน
- (๔) ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย
- (๕) ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ
- (๖) ลูกหนี้จัดชั้นสูญ

ข้อ ๓๐ ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ พิจารณาลักษณะของลูกหนี้แต่ละราย เพื่อจัดชั้นลูกหนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) ลูกหนี้จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา

(๒) ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันไม่เกินสามเดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืนแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

(๓) ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่าสามเดือนแต่ไม่เกินหกเดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

(๔) ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ตามเกณฑ์ข้อหนึ่งข้อใด ดังต่อไปนี้

(ก) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่เกินสิบสองเดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

(ข) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ได้ฟ้องดำเนินคดีที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามปกติ

(๕) ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ตามเกณฑ์ข้อหนึ่งข้อใด ดังต่อไปนี้

(ก) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่าสิบสองเดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไขตามสัญญา หรือวันที่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

(ข) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งตามพฤติการณ์ไม่สามารถเรียกให้ชำระหนี้ได้

(ค) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องและสทกรณหรือชุมนุมสทกรณได้ยื่นขอเฉลี่ยทรัพย์

(ง) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งถูกเจ้าหนี้รายอื่นหรือสทกรณหรือชุมนุมสทกรณฟ้องคดีล้มละลายและศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

(๖) ลูกหนี้จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ตามเกณฑ์ข้อหนึ่งข้อใด ดังต่อไปนี้

(ก) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งถึงแก่ความตาย หรือศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นคนสาบสูญ และไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้

(ข) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งมีหนี้ของเจ้าหนี้รายอื่นที่มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้ที่อยู่ในลำดับก่อนสทกรณหรือชุมนุมสทกรณจำนวนมากกว่าทรัพย์สินของลูกหนี้และสทกรณหรือชุมนุมสทกรณไม่มีทางที่จะได้รับชำระหนี้

(ค) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งสทกรณหรือชุมนุมสทกรณได้ฟ้องลูกหนี้ หรือได้ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้อง และในกรณีนั้น ๆ ได้มีคำบังคับ หรือคำสั่งของศาลแล้ว แต่ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้

(ง) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งสทกรณหรือชุมนุมสทกรณได้ฟ้องลูกหนี้ในคดีล้มละลาย หรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย และในกรณีนั้น ๆ ได้มีการประนอมหนี้กับลูกหนี้ โดยศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหนี้นั้น หรือลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย และได้มีการแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ครั้งแรกแล้ว แต่ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ ที่จะชำระหนี้ได้

ข้อ ๓๑ ให้สทกรณและชุมนุมสทกรณตามข้อ ๓๐ ประเมินการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญจากต้นเงินคงเหลือตามอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	ร้อยละศูนย์
(๒) ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	ร้อยละศูนย์
(๓) ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	ร้อยละยี่สิบ
(๔) ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	ร้อยละห้าสิบ
(๕) ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	ร้อยละร้อย
(๖) ลูกหนี้จัดชั้นสูญ	ร้อยละร้อย

ข้อ ๓๒ ลูกหนี้เงินกู้ตามข้อ ๓๐ (๓) ถึง (๖) ถือเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ให้ระงับการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ และไม่ให้บันทึกบัญชีดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ของสทกรณหรือชุมนุมสทกรณ

กรณีสทกรณหรือชุมนุมสทกรณบันทึกบัญชีดอกเบี้ยค้างรับไว้ก่อนที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้สทกรณหรือชุมนุมสทกรณประเมินการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน

ข้อ ๓๓ ให้สทกรณและชุมนุมสทกรณจัดชั้นลูกหนี้และประเมินการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้เงินกู้ซึ่งได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ตามกำหนด

ให้นำระยะเวลาตั้งแต่งวดที่ค้างชำระตามสัญญาเดิมก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้รวมกับระยะเวลาของงวดที่ค้างชำระตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่

ข้อ ๓๔ ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้อื่นที่ค้างชำระ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี และให้ประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนของต้นเงินคงเหลือ

ข้อ ๓๕ ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์นำรายการดังต่อไปนี้ มาพิจารณา ก่อนประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี

(๑) จำนวนเงินที่ได้รับชำระหนี้หลังวันสิ้นปีทางบัญชี แต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน

(๒) เงินฝากสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ตามจำนวนเงินที่เจ้าของบัญชีเงินฝากดังกล่าวมีการทำสัญญาตกลงผูกพันค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้ และให้สิทธิแก่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์สามารถหักเงินฝากของตนเพื่อชำระหนี้ได้

(๓) หลักทรัพย์รัฐบาล หรือหลักทรัพย์ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงิน และดอกเบี้ย และเจ้าของหลักทรัพย์นั้นได้ทำสัญญาตกลงผูกพันค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้ให้หักได้ตามมูลค่าหลักทรัพย์เท่าที่ได้นำมาเป็นหลักประกันกับสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์

(๔) ที่ดินหรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่จดจำนองไว้กับสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์กรณีประเมินโดยทางราชการให้หักได้เต็มจำนวน กรณีประเมินโดยผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาตให้หักได้ร้อยละเจ็ดสิบของราคาประเมิน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกว่าวงเงินที่ระบุไว้ในสัญญาจำนอง

ข้อ ๓๖ ให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่มีได้เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิกโดยการหักเงินได้ ณ ที่จ่าย ประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์เกี่ยวกับการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ข้อ ๓๗ การกันเงินสำรองไว้เป็นค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญให้เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

หมวด ๕

การกำกับและการระงับตัวของความเสี่ยง

ในการฝากเงิน ให้กู้เงิน ก่อหนี้และภาระผูกพันระหว่างสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์

ข้อ ๓๘ สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์จะฝากเงินหรือให้กู้เงินแก่สหกรณ์ทุกประเภทหรือชุมนุมสหกรณ์ทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์รวมกันแล้วแต่ละแห่งได้ไม่เกินร้อยละสิบของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ผู้ฝากเงินหรือให้กู้เงิน เว้นแต่การฝากเงินในชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นั้นเป็นสมาชิก

ข้อ ๓๘ สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์จะก่อหนี้และภาระผูกพันกับสหกรณ์ทุกประเภท หรือชุมนุมสหกรณ์ทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์รวมกันแล้วแต่ละแห่งได้ไม่เกินร้อยละ ยี่สิบห้าของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ผู้ก่อหนี้และภาระผูกพัน เว้นแต่กรณี

(๑) สหกรณ์ขนาดเล็กก่อหนี้และภาระผูกพันกับชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นั้นเป็น สมาชิกรวมกันแล้วได้ไม่เกินทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์นั้น

(๒) สหกรณ์ขนาดใหญ่ก่อหนี้และภาระผูกพันกับชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นั้นเป็น สมาชิกรวมกันแล้วได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์นั้น

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่สหกรณ์เครดิตยูเนียน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๐ สัญญาเงินกู้ใดของสมาชิกที่ได้ดำเนินการไว้แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ ใช้บังคับ ให้สัญญานั้นยังคงใช้บังคับต่อไปจนกว่าสัญญานั้นจะเป็นไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่ตกลงไว้ เว้นแต่เป็นการทำสัญญาใหม่ภายหลังกฎกระทรวงนี้ใช้บังคับอันเกี่ยวเนื่องกับสัญญาเดิม ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีสัญญาเงินกู้เดิมได้กำหนดงวดชำระหนี้ไว้ไม่เกินสองร้อยสี่สิบงวด ให้กำหนดงวดชำระหนี้ในสัญญาใหม่ได้ตามสัญญาเดิม

(๒) กรณีสัญญาเงินกู้เดิมได้กำหนดงวดชำระหนี้ไว้เกินกว่าสองร้อยสี่สิบงวด ให้กำหนดงวดชำระหนี้ในสัญญาใหม่โดยจะต้องมีการปรับลดงวดชำระหนี้ให้เหลือไม่เกินสองร้อย สี่สิบงวดภายในสิบปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

(๓) กรณีผู้กู้ซึ่งมีรายได้เป็นรายเดือนที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๔ (๓) ให้สหกรณ์ดำเนินการ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ภายในสิบปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๔๑ ภายใต้บังคับตามข้อ ๒ (๑) ให้ขยายระยะเวลาการใช้บังคับตามกฎกระทรวงนี้ ออกไปอีกสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๔๒ ภายใต้บังคับข้อ ๑๔ (๑) (ก) ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้สหกรณ์ขนาดใหญ่สามารถผ่อนปรนการดำเนินการสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่ออัตราไม่ต่ำกว่า ร้อยละห้าของลูกหนี้คงค้าง แต่ไม่เกินจำนวนหนึ่งร้อยราย ทั้งนี้ การสอบทานดังกล่าวต้องครอบคลุม ถึงลูกหนี้รายใหญ่จำนวนห้าสิบลายแรก

ข้อ ๔๓ การก่อหนี้และภาระผูกพันใดของสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ที่ไม่เป็นไป ตามข้อ ๒๓ และได้ดำเนินการไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปได้ จนกว่าการนั้นจะสิ้นสุดไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขที่ตกลงไว้

ข้อ ๔๔ สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ตามข้อ ๒๓ (๑) ถึง (๔) ที่มีหนี้และภาระผูกพันเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ให้จัดส่งแผนการปรับลดหนี้และภาระผูกพันที่ผ่านการเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยแผนดังกล่าวต้องมีการปรับลดหนี้และภาระผูกพันลงปีละไม่ต่ำกว่าร้อยละยี่สิบห้าของวงเงินที่เกิน ทั้งนี้ สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ภายในสี่ปีทางบัญชีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๔๕ ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ดำเนินการปรับอัตราดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือนให้เป็นไปตามข้อ ๒๕ (๑) ภายในระยะเวลาสองปี ๒๕ (๒) ภายในระยะเวลาสามปี และข้อ ๒๗ ภายในระยะเวลาห้าปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๔๖ ภายในห้าปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้สหกรณ์ออมทรัพย์สามารถนับสินทรัพย์ตามข้อ ๒๔ (๓) เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ทั้งจำนวน

ข้อ ๔๗ ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนเงินที่ต้องประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และทยอยประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่าร้อยละสิบในปีต่อไป จนกว่าจะเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในห้าปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีการปรับโครงสร้างหนี้ให้ทยอยประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่าร้อยละสิบในปีต่อไป และให้แล้วเสร็จภายใน ๑๐ ปี /

ข้อ ๔๘ การฝากเงิน การให้กู้ และการก่อหนี้และภาระผูกพันของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมิได้ดำเนินการตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ อยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นสุดไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขที่ตกลงไว้

ให้ไว้ ณ วันที่

พ.ศ.

(นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์